

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

138. An Clerici Minores, vt gaudeant priuilegio fori, debeant in Dominicis diebus cum superpelliceo Diuinis interesse? Ex p. 4. tract. 1. resolut. 88.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

seruientem non tamen de mandato Episcopi gaudere privilegio fori. Ex p. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 6.

§. 1. **N**Oua, curiosa, & practicable quaestio, & ad illam negatiue respondet Regens D. Franciscus de Vico in legib. & Pragmaticis Regni Sardiniae, tom. 1. tit. 7. cap. 13. num. 8. vbi sic ait: [Quaro, an licentia, de qua, in d. cap. Nullus. Concil. Trid. sess. 23. ab alio, quam Episcopo dari possit Clericis ad effectum studiendi, vel inseruendi alicui Ecclesiae: & dic, quod non, ex infra notandis. Primum, quia ex eodem Concil. apparet, fuisse hanc cognitionem Episcopo delegatam, & consequenter, non potest in ea se intromittere illius Vicarius, ex notatis à Federico de Sen. in cons. 130. in fin. vers. Potest dici.

2. Secundò, quia, quoties alicui aliquid committitur, debet per nominatum in commissione, & non per alium exequi. Ita Bald. in cons. 123. in fin. lib. 5. & cum concessio huiusmodi licentiae sit Episcopo commissa, non debet ab alio exequi ex doctrina Bald. vbi supra: quod multò fortius procedit in casu praesenti, in quo videtur electa industria Episcopi, & non sui Vicarij, nec alterius ministri. Felinus in cap. fin. §. Est autem, num. 4. tum maxime, quia summus in executione facti, Berous in cap. Quoniam. Abbas in fin. de offic. delegat. in quo datur forma, quod licentia sit Episcopi, quae nullatenus omitti potest, per notata à Mascard. vers. Electa persona industria, concl. §. 94. num. 1. §. & 6. vt communiter. DD.

3. Tandem, quia in dispositione d. cap. Nullus, fuit praecipue habita ratio dignitatis Episcopalis, & vbiunque fundatur actus in nomine appellatiuo, in fauorem illius tantum factus intelligitur, l. Turpia. §. fin. & l. Seruus. §. fin. ff. de legat. 1. l. Annua, §. Actia, ff. de annuis legat. Signorol. cons. 90. col. 6. post medium. Crauet. vbi plures in cons. 507. num. 10. Vide Menoch. de arbitrar. lib. 4. concl. 121.] Hucusque Regens de Vico, cuius sententiam ante ipsum docuerat Petrus de Vries in otio astino. part. 2. num. 363. vbi ita asserit: & ad suprapositam resolutionem redeundo, illam ex superioribus ampliabis. Primum, vt, scilicet procedat, etiam si adscriptio ad Ecclesiam facta fuerit per Vicarium Episcopi: quoniam, nec adhuc eo casu censetur adimpletum dictum requisitum. Et ratio est: quia, cum textus in supra resolutum est, non dicitur adimpleta per aequipollens, id est, per mandatum, seu adscriptionem Vicarij, cum sit certum in iure, quod forma legis non potest per aequipollens adimpleri. Gloss. verb. Tertio. in Clement. 1. de vit. & honest. Cleric. Tiraquell. de retract. lignag. §. 1. gloss. 2. 1. num. 11. Boër. decis. 1. num. 44. cum alijs adductis per Medic. vt refertur tom. 1. reg. iur. lib. 1. verb. Aequipollens non sufficit. Ludouicus Molina de Hispan. primogen. lib. 2. c. 6. n. 37. Ioan. Gutierrez. in repet. l. Nemo potest. num. 114. ff. de leg. 1. Guillelm. Benedict. d. verb. in eodem. testament. num. 7. Ouid. de Amic. de iure emphyt. quaest. 1. num. 2. Gaball. Millelog. 375. part. Escobar. de ratiocin. c. 33. num. 12. & sic adscriptio ad Ecclesiam, in supradicta specie, necessarium est faciendam per ipsum Episcopum. Ita Vries.

4. Sed ego affirmatiuam sententiam teneo: nam appellatione Episcopi venit Vicarius: & patet ex Concil. Trident. sess. 24. cap. 6. de reform. vbi, cum voluit Vicarium excludere, expressit dicens: *Est tantum non eorum Vicarius, sit permittum.* Item, in eodem Trident. sess. 25. cap. 3. de reform. dicitur, solos Episcopos posse concedere litteras excommunicationis, pro rebus ablati: & tamen id posse Vicarios generales, ac nomine Episcoporum comprehendendi certum est. Et hanc opinionem tenent Suar. tom. 5. in 3. part. disp. 7.

sect. 3. num. 10. Sanchez lib. 3. de matrim. disputat. 29. num. 16. Henriquez lib. 1. cap. 5. num. 5. Garzias de benef. part. 5. cap. 8. num. 52. Stephan. Grat. discept. forens. tom. 1. & alij.

5. Confirmantur supradicta à fortiori, ex doctrina Riccij part. 4. decis. 111. num. 5. & aliorum assentientium, adscriptionem in Ecclesia hodie non esse necessariam de mandato Episcopi: sed sufficere, quod realiter fiat seruitium in diuinis. Et ideo, teste Barbosa in Concilium Tridentinum, sess. 23. cap. 6. num. 32. Sacra Congregatio declarauit in vna Valentina, 29. Inij 1628. Clericum in minoribus constitutum Ecclesiae deseruientem non tamen ex mandato Episcopi habitum, & tonsuram deseruientem, gaudere privilegio fori. Quod etiam, me citato, docet Garzias in tract. 1. difficult. 3. punct. 1. num. 10.

Sup. hac ad-
scriptionem in
Ref. praeteri-
ta §. vt. post
medium.

Sup. hoc ibi.
dem, in di-
cto §. paulo
post init.

RESOL. CXXXVIII.

An Clerici Minores, vt gaudeant privilegio fori debeant in Dominicis diebus cum superpelliceo Diuinis interesse? Ex p. 4. tr. 1. Ref. 88.

§. 1. **H**Aec quaestio à nobis posita est per quādam pragmaticam huius Regni, quam citat & sequitur Maurus Burgius de modo procedendi ex abrupto. cent. 1. quaest. 65. num. 29. in qua statuitur, vt Clerici volentes gaudere privilegio clericali, debeant per Regnum perseueranter incedere cum clericali habitu & tonsura, atque diuinis officiis quibuslibet diebus Dominicis, & festiuis, horis congruis, cum superpelliceo personaliter interesse.

2. Sed quod Clericus, vt gaudeat privilegio fori debeat seruire singulis diebus Dominicis, & festiuis, cum superpelliceo diuinis officiis, falsum est. Nam Concil. Tridentinum sess. 23. cap. 6. statuens vt Clerici debeant deseruire alicui Ecclesiae, non est intelligendum ita liberaliter & rigide, id est, pro omni tempore, sed pro maiori parte ipsius, vt ex sacra Cardinalium Congregatione ego adnotati in 1. part. tract. 2. resolut. 34. & docet Riccius part. 4. decis. 154. num. 5. Gratianus in discept. forens. tom. 3. cap. 440. num. 6. Mastrillum tom. 1. decis. 113. num. 13. & alij. Nec obstat pragmatica huius Regni: nam aduersus illam insurgit nouissime Sebastianus Guazzinus de defensionibus reorum, tom. 2. defens. 20. cap. 9. num. 35. Vide etiam Alexandrum Trentacinqum consil. 12. num. 75. volum. 2. Tritum est enim Clericos non posse ligari pragmatica iudicis laici; & licet Anton. de Ballis in tract. variar. lib. 5. pragmat. 1. tit. 10. num. 5. asserat, quod ista pragmatica tanquam coadiuuatiua dispositionis iuris communis, licet sit facta à laico, sustineri potest, tamen quicquid sit de hac doctrina, assero dictam pragmaticam imponere onus Clericis, quod ius commune illis non imponit, vt probatum est: ergo non potest ligare Clericos, & ideo ex defectu iurisdictionis nullam esse dicendum est.

Quae hic est
supra Resol.
135. §. 2.
paulo post
initium, &
in Ref. 120.
§. vi.

RESOL. CXXXIX.

An Clerici in Minoribus, obseruantes requisita Concilij Tridentini, gaudeant omnibus privilegijs, quibus gaudent Clerici in sacris constituti? Et docetur omnes consuetudines trahendi Clericos coram iudice laico etiam in civilibus esse reprobatas in Concil. Trident. & alijs iuribus. Ex p. 4. tr. 1. Ref. 20.

§. 1. **N**Egatiue respondet Pereira de manu Regia, part. 2. cap. 33. num. 2. vbi sic ait. Clerici in minoribus

Supr. hoc in
tom. 7. tit. 2.
ex Ref. vnica
§. 1.